

Brüsszel, 2020.3.16.
COM(2020) 115 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

**COVID-19: Az EU-ba irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes
korlátozása**

A koronavírus-válság globális világjárvány, amelyben mind az öt kontinens érintett. A globalizáció és az emberek nemzetközi mozgása olyan körülményeket teremt, amelyek megkönnyítik a vírus határokon átnyúló terjedését. A közegészségügyi válság az utazások miatt számos országban a külföldi eredetű esetek jelentős számához vezetett, amelyek ezt követően az adott közösségekben történő fokozatos, ám nagyarányú terjedés nyomán helyi góccok kialakulását eredményezték. Minél hamarabb megszűnik a transzmissziós lánc és az utazás közötti kapcsolat, annál gyorsabban fut fel a helyi transzmisszió, ami jelentős nyomást gyakorol az egészségügyi rendszerekre.

Jelenleg az Európai Unió van a COVID-19 világjárvány epicentrumában. Az elmúlt hetekben a tagállamok számos drasztikus intézkedést hoztak a vírus terjedésének megfékezésére. Ennek ellenére a COVID-19 esetei rövid időn belül exponenciálisan növekedtek, és a tagállamok egészségügyi rendszereit jelentős nyomás alá helyezték, amely szintén exponenciálisan növekedik napi szinten.

Bár az Egészségügyi Világszervezet általában nem tekinti az utazási korlátozásokat a világjárvány elleni küzdelem leghatékonyabb módjának, a COVID-19 gyors terjedése elengedhetetlenné teszi, hogy az EU és a tagállamok sürgős, azonnali és összehangolt intézkedéseket hozzanak nemcsak a lakosság egészségének védelme érdekében, hanem annak érdekében is, hogy megelőzzék a vírusnak az EU-ból más országokba való továbbterjedését, amint az az elmúlt hetekben megfigyelhető volt.

Az utazási korlátozásoknak arra kell összpontosítaniuk, hogy drasztikusan csökkentsék az Unió külső határaitra érkező személyek beáramlását, ezáltal lelassítva az utazók visszatérését követően a vírus továbbterjedését más országokba, és visszafogják az uniós polgárok és az EU+ térségben¹ tartózkodó más személyek kiutazását.

E közleményben a Bizottság azt ajánlja az Európai Tanácsnak, hogy lépjen fel annak érdekében, hogy a schengeni tagállamok állam-, illetve kormányfői a schengeni társult államok állam-, illetve kormányfőivel együtt mielőbb elfogadhassanak egy olyan összehangolt határozatot, amely ideiglenesen korlátozza a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazásokat.

Az EU külső határának **valamennyi schengeni állam** biztonsági határaként kell működnie. Ez közös érdek és közös felelősség. A jelenlegi körülmények között, tekintettel arra, hogy a koronavírus mára széles körben elterjedt az EU-ban, a külső határok rendszere lehetőséget kínál arra, hogy a tagállamok összehangoltan lépjenek fel a vírus globális elterjedésének korlátozása érdekében.

A külső határokon végrehajtott intézkedéseket **az EU külső határainak valamennyi részén alkalmazni kell**. Az ideiglenes utazási korlátozás csak akkor lehet hatékony, ha **a schengeni államok arról valamennyi külső határ tekintetében egyidejűleg és egységes módon határoznak, és azt valamennyi külső határ tekintetében egyidejűleg és egységes módon hajtják végre**. Az egyes tagállamok által a külső határok hozzájuk tartozó részein alkalmazott koordinálatlan utazási korlátozások azzal a kockázattal járnak, hogy hatástalanok lesznek. Ha egy schengeni állam egyoldalúan úgy dönt, hogy a külső határok hozzá tartozó részén

¹ Az „EU+ térség” valamennyi schengeni tagállamot (beleértve Bulgáriát, Horvátországot, Ciprust és Romániát) és a négy schengeni társult államot foglalja magában. Abban az esetben, ha az összehangolás mellett döntenek, Írország és az Egyesült Királyság is ide tartozna.

ideiglenes utazási korlátozást alkalmaz, ennek hatását könnyen semlegesítheti az, ha ekkor a külső határok egy másik szakaszán kerül sor a schengeni térségbe történő belépésekre: így az összehangolt fellépéshez mindenkinek a részvételére szükség van.

Egy összehangolt intézkedés lehetővé tenné a belső határellenőrzési intézkedések megszüntetését is, amelyeket a közelmúltban több tagállam is újra bevezetett a vírus terjedésének korlátozása érdekében. Ez utóbbi intézkedések komoly hatással lehetnek az egységes piac működésére, mivel az EU-t és a schengeni térséget magas fokú integráció jellemzi, és naponta emberek milliói lépik át a belső határokat.

Alkalmazási kör

Az ideiglenes utazási korlátozás alkalmazási körének a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazásokra kell kiterjednie.

Egy ilyen ideiglenes korlátozás akkor járhat a kívánt eredménnyel a vírus terjedésének korlátozása tekintetében, ha kizárólag az alapvető fontosságú utazások képeznek alóla kivételt².

Az ideiglenes utazási korlátozásnak **mentességet kell biztosítani az összes uniós tagállam és schengeni társult állam állampolgárai számára**³ az otthonukba történő hazatéréshez. E mentességet az alábbiakra kell alkalmazni:

- az összes uniós polgár⁴ és a schengeni társult államok összes állampolgára, valamint családtagjaik;
- azon harmadik országbeli állampolgárok, akik a huzamos tartózkodásról szóló irányelv⁵ értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, valamint azon személyek, akik más uniós irányelvekből vagy nemzeti jogszabályokból eredően tartózkodási joggal, vagy pedig hosszú távú tartózkodásra jogosító nemzeti vízummal rendelkeznek.

A korlátozás nem alkalmazandó továbbá azokra az utazókra, aki valamilyen alapvető feladattal vagy szükséglettel rendelkeznek, ideértve a következőket:

- egészségügyi szakemberek, egészségügyi kutatók, idősgondozással foglalkozó szakemberek;
- határ menti ingázó munkavállalók;
- árufuvarozást végző szállító személyzet és – a szükséges mértékben – egyéb szállító személyzet;
- diplomata, nemzetközi szervezetek alkalmazottai, katonai személyzet és a humanitárius segítségnyújtásban dolgozók, feladataik ellátása során;
- tranzitutasok⁶;

² A Kalinyingrádra vonatkozó különleges átutazási rendszert továbbra is alkalmazni kell, ám a rendszer hatálya alá tartozó vonatok nem állhatnak meg a schengeni térségben.

³ Izland, Liechtenstein, Norvégia, Svájc.

⁴ Az Egyesült Királyság állampolgárai 2020 végéig ugyanolyan bánásmódban részesülnek, mint az uniós polgárok.

⁵ A Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 16., 2004.1.23., 44. o.).

⁶ Ideértve azokat is, akiket konzuli segítségnyújtás révén telepítettek haza.

- kényszerítő családi okokból utazó utasok;
- nemzetközi védelemre szoruló személyek vagy más humanitárius célból megengedett tartózkodás céljából utazók.

Azon személyeket, akik beléphetnek az EU+ térségbe, összehangolt és megerősített egészségügyi ellenőrzéseknek kell alávetni⁷.

Időtartam

Az ideiglenes utazási korlátozást 30 napig kell alkalmazni. Ezen időtartam esetleges meghosszabbítását a további fejlemények fényében kell értékelni.

Következtetés

A harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazások ideiglenes korlátozásához a schengeni társult államokkal egyetértésben hozott, **uniós szinten koordinált döntésre** van szükség.

E célból a Bizottság felkéri az Európai Tanácsot, hogy lépjen fel annak érdekében, hogy a schengeni tagállamok állam-, illetve kormányfői a schengeni társult államok állam-, illetve kormányfőivel együtt mielőbb elfogadhassanak egy határozatot **a harmadik országokból az EU+ térségbe irányuló, nem alapvető fontosságú utazások azonnali hatállyal történő ideiglenes korlátozásáról**, a schengeni külső határok minden szakaszára kiterjedően.

A közös utazási területre való tekintettel ösztönözzük, hogy Írország és az Egyesült Királyság szintén hajtsa végre ezt az ideiglenes utazási korlátozást.

Kíváncsú továbbá, hogy az uniós tagállamok és a schengeni társult államok határozottan arra ösztönözzék állampolgáraikat és lakosaikat, hogy a vírus más országokra való kiterjedésének megakadályozása érdekében ne utazzanak az adott állam területén kívülre.

⁷ Iránymutatás az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésére állásának biztosítását célzó határigazgatási intézkedésekről, 2020.3.16., C(2020) 1753 final.